

Zadłużenie Skarbu Państwa 3/2020

Biuletyn miesięczny

Zadłużenie Skarbu Państwa (SP) na koniec marca 2020 r. wyniosło **1.036.437,2 mln zł**, co oznaczało:

- wzrost o 39.038,7 mln zł (+3,9%) w marcu 2020 r.,
- wzrost o 63.099,0 mln zł (+6,5%) od początku 2020 r.

Tablica 1. Przyczyny zmiany długu SP (w mld zł)

	III 2020	I-III 2020
Zmiana zadłużenia SP	39,0	63,1
1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa:	-2,3	-6,8
1.1. Deficyt budżetu państwa	6,0	9,4
1.2. Deficyt budżetu środków europejskich	0,0	0,0
1.3. Saldo depozytów JSFP i depozytów sądowych	-5,6	-5,8
1.4. Zarządzanie środkami europejskimi	-2,4	-10,0
1.5. Saldo pożyczek udzielonych	0,0	0,0
1.6. Pozostałe potrzeby pożyczkowe ¹⁾	-0,4	-0,4
2. Zmiany niewynikające z potrzeb pożyczkowych:	32,3	61,6
2.1. Różnice kursowe	13,8	19,4
2.2. Zmiana stanu na rachunkach budżetowych	18,6	39,8
2.3. Pozostałe czynniki ²⁾ , w tym:	-0,1	2,5
- przekazanie obligacji na podstawie innych ustaw niż ustawa budżetowa	0,0	2,6
3. Zmiany pozostałego długu SP:	9,0	8,2
3.1. Depozyty JSFP ³⁾	-1,0	-1,9
3.2. Pozostałe depozyty ⁴⁾	0,0	0,1
3.3. Pożyczka SP wobec JSFP ⁵⁾	10,0	10,0
3.4. Pozostałe zadłużenie SP	0,0	0,0

¹⁾ Saldo prefinansowania zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE, udziały w międzynarodowych instytucjach finansowych oraz pozostałe rozliczenia krajowe i zagraniczne

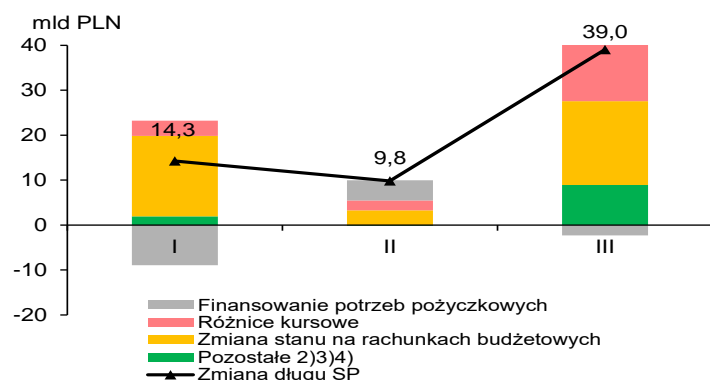
²⁾ Dyskonto od SPW, indeksacja SPW

³⁾ Depozyty przyjęte od jednostek sektora finansów publicznych (JSFP) posiadających osobowość prawną oraz depozyty sądowe od JSFP posiadających osobowość prawną.

⁴⁾ Depozyty od jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych nienależących do SFP, depozyty sądowe od podmiotów spoza sektora finansów publicznych (SFP) i depozyty zabezpieczające wynikające z umów CSA.

⁵⁾ Pożyczka Funduszu Solidarnościowego (FS) z Funduszu Rezerw Demograficznych (FRD), bez wpływu na państwowy dług publiczny ze względu na eliminację wzajemnych zobowiązań JSFP.

Przyczyny zmian długu SP w okresie I-III 2020 r.

Według wstępnych szacunkowych danych, **zadłużenie SP na koniec kwietnia 2020 r.** wyniosło **ok. 1.071,9 mld zł**, co oznaczało wzrost o 35,4 mld zł (+3,4%). Zadłużenie w podziale według kryterium miejsca emisji wyniosło:

- dług krajowy:** ok. 811,6 mld zł,
- dług w walutach obcych:** ok. 260,2 mld zł (tj. 24,3% całego długu SP).

Wzrost zadłużenia w marcu 2020 r. był głównie wypadkową:

- ujemnych potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa (-2,3 mld zł), przy deficycie budżetu państwa w wysokości 6,0 mld zł oraz pomniejszających potrzeby saldach depozytów JSFP i depozytów sądowych (-5,6 mld zł) oraz zarządzania środkami europejskimi (-2,4 mld zł),
- zwiększenia stanu środków na rachunkach budżetowych (+18,6 mld zł),
- różnic kursowych (+13,8 mld zł) – osłabienia PLN wobec EUR o 5,0%, wobec USD o 5,6%, wobec CHF o 5,6% oraz wobec JPY o 5,8%,
- pożyczki FS (+10,0 mld zł) wobec FRD (w ramach sektora finansów publicznych).

Wzrost zadłużenia od początku 2020 r. był głównie wypadkową:

- ujemnych potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa (-6,8 mld zł), przy deficycie budżetu państwa 9,4 mld zł oraz saldach zarządzania środkami europejskimi (-10,0 mld zł) oraz depozytów JSFP i depozytów sądowych (-5,8 mld zł),
- zwiększenia stanu środków na rachunkach budżetowych (+39,8 mld zł),
- obligacji przekazanych na podstawie innych ustaw niż ustawa budżetowa (+2,6 mld zł),
- różnic kursowych (19,4 mld zł) – osłabienia PLN wobec EUR o 6,9%, wobec USD o 9,2%, wobec CHF o 9,7% oraz wobec JPY o 9,3%.

Zadłużenie krajowe (według kryterium miejsca emisji) **w marcu 2020 r.** wzrosło o 25,5 mld zł, co było głównie wynikiem salda emisji skarbowych papierów wartościowych (SPW; +16,4 mld zł), w tym przede wszystkim rynkowych SPW.

Instrument	Sprzedaż (w mld zł)	Odkup/Wykup (w mld zł)
WZ0121	-	-1,3
PS0422	10,9	-
OK0722	0,2	-
WZ1122	-	-0,6
WZ0124	-	-1,5
WZ0524	-	-1,2
PS1024	1,0	-
WZ0525	-	-0,9
WZ0126	-	-2,2
DS0726	5,0	-
WZ0528	-	-0,6
DS1029	6,4	-
WZ1129	-	-0,1

W marcu 2020 r. zadłużenie w walutach obcych wzrosło o 13,6 mld zł, co było wynikiem:

- ujemnego salda emisji długu:

Instrument	Ciągnięcie/Emisja	Splata/Wykup
kredyty z MIF*	-	0,05 mld EUR

*) MIF – międzynarodowe instytucje finansowe

- różnic kursowych (+13,8 mld zł).

Od początku 2020 r. zadłużenie krajowe SP wzrosło o 37,3 mld zł. **Zadłużenie nominowane w walutach obcych** wzrosło w tym okresie o 25,8 mld zł, co było wynikiem:

- wzrostu długu w EUR (+1,5 mld EUR), przy braku zmian w zadłużeniu nominowanym w pozostałych walutach.
- osłabienia złotego (+19,4 mld zł).

Tablica 2. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów (w mln zł)

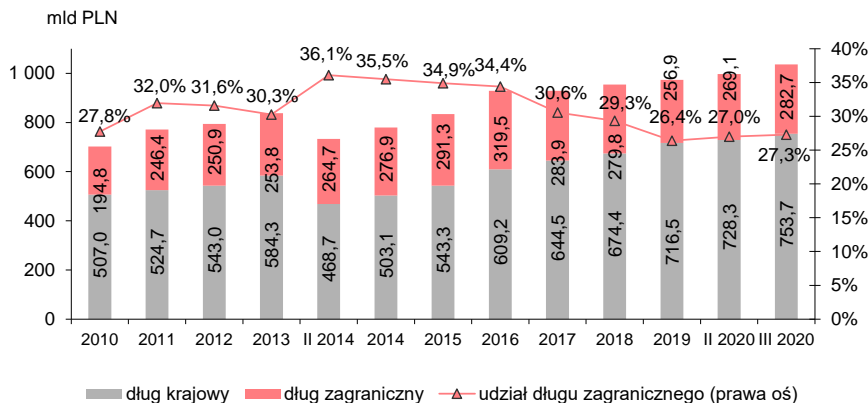
Wyszczególnienie	XII 2019	struktura XII 2019 w %	II 2020	struktura II 2019 w %	III 2020	struktura III 2020 w %	zmiana III 2020 – II 2020		zmiana III 2020 – XII 2019	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	973 338,2	100,0	997 398,5	100,0	1 036 437,2	100,0	39 038,7	3,9	63 099,0	6,5
I. Zadłużenie krajowe SP	716 453,5	73,6	728 279,6	73,0	753 737,8	72,7	25 458,2	3,5	37 284,3	5,2
1. Dług z tytułu SPW	673 619,4	69,2	686 235,7	68,8	702 662,8	67,8	16 427,1	2,4	29 043,5	4,3
1.1. Rynkowe SPW	646 050,4	66,4	655 938,9	65,8	671 058,3	64,7	15 119,5	2,3	25 008,0	3,9
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje wyemitowane na rynek krajowy	646 050,4	66,4	655 938,9	65,8	671 058,3	64,7	15 119,5	2,3	25 008,0	3,9
1.2. Oszczędnościowe SPW	27 569,0	2,8	30 296,8	3,0	31 604,5	3,0	1 307,7	4,3	4 035,5	14,6
2. Pozostałe zadłużenie SP	42 834,1	4,4	42 043,9	4,2	51 075,0	4,9	9 031,1	21,5	8 240,9	19,2
II. Zadłużenie zagraniczne SP	256 884,7	26,4	269 118,9	27,0	282 699,4	27,3	13 580,5	5,0	25 814,7	10,0
1. Dług z tytułu SPW	193 721,8	19,9	205 395,5	20,6	216 013,2	20,8	10 617,8	5,2	22 291,5	11,5
2. Dług z tytułu kredytów	63 162,9	6,5	63 723,4	6,4	66 686,1	6,4	2 962,7	4,6	3 523,2	5,6
3. Pozostałe zadłużenie SP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,8	0,0	-10,8

Tablica 3. Zadłużenie Skarbu Państwa w układzie podmiotowym (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2019	struktura XII 2019 w %	II 2020	struktura II 2019 w %	III 2020	struktura III 2020 w %	zmiana III 2020 – II 2020		zmiana III 2020 – XII 2019	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	973 338,2	100,0	997 398,5	100,0	1 036 437,2	100,0	39 038,7	3,9	63 099,0	6,5
I. Zadłużenie SP wobec rezydentów	581 160,4	59,7	595 714,2	59,7	629 328,4	60,7	33 614,1	5,6	48 168,0	8,3
1. Krajowy sektor bankowy, w tym:	321 340,5	33,0	332 112,5	33,3	372 484,5	35,9	40 372,0	12,2	51 144,0	15,9
- instrumenty krajowe	305 104,9	31,3	314 179,2	31,5	351 602,4	33,9	37 423,2	11,9	46 497,5	15,2
- instrumenty zagraniczne	16 235,6	1,7	17 933,3	1,8	20 882,1	2,0	2 948,8	16,4	4 646,5	28,6
2. Krajowy sektor pozabankowy	259 819,9	26,7	263 601,7	26,4	256 843,9	24,8	-6 757,8	-2,6	-2 976,0	-1,1
- instrumenty krajowe	254 013,0	26,1	256 252,1	25,7	249 704,7	24,1	-6 547,4	-2,6	-4 308,3	-1,7
- instrumenty zagraniczne	5 806,9	0,6	7 349,6	0,7	7 139,2	0,7	-210,5	-2,9	1 332,3	22,9
II. Zadłużenie SP wobec nierezydentów	392 177,8	40,3	401 684,2	40,3	407 108,8	39,3	5 424,6	1,4	14 930,9	3,8
- instrumenty krajowe	157 335,6	16,2	157 848,3	15,8	152 430,7	14,7	-5 417,6	-3,4	-4 904,9	-3,1
- instrumenty zagraniczne	234 842,2	24,1	243 836,0	24,4	254 678,1	24,6	10 842,2	4,4	19 835,9	8,4

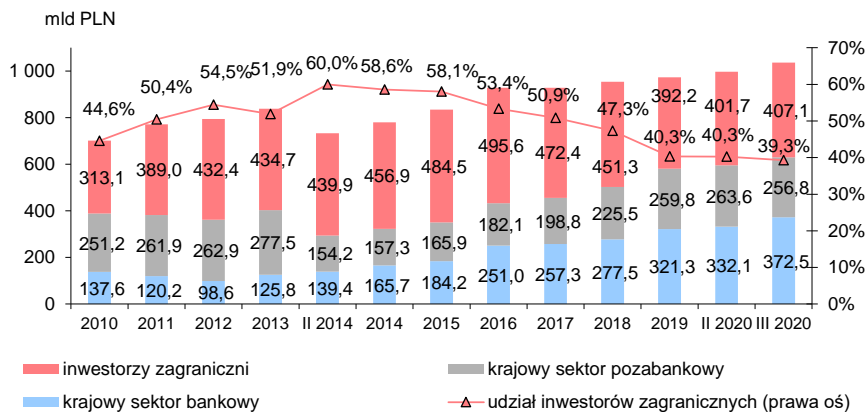
Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji

W marcu 2020 r. udział długu w walutach obcych w całym długu SP wyniósł 27,3%, tj. wzrost o 0,3 pkt proc. m/m i 0,9 pkt proc. w porównaniu z końcem 2019 r. Na wzrost udziału w marcu istotny wpływ miały różnice kursowe. Strategia zarządzania długiem zakłada obniżenie udziału długu w walutach obcych w długu SP poniżej 25%.

Zadłużenie SP w układzie podmiotowym

W marcu 2020 r. udział nierezydentów w długu SP wyniósł 39,3%, co oznaczało spadek o 1,0 pkt proc. m/m jak i w porównaniu z końcem 2019 r. Do spadku udziału w marcu przyczynił się przede wszystkim istotny wzrost zadłużenia wobec krajowego sektora bankowego.

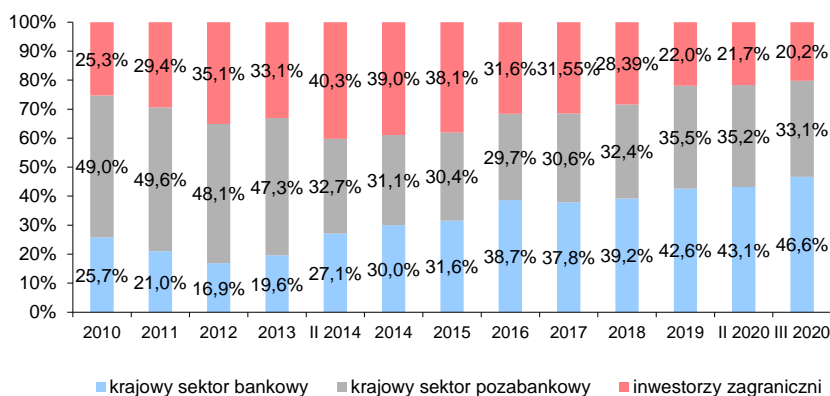
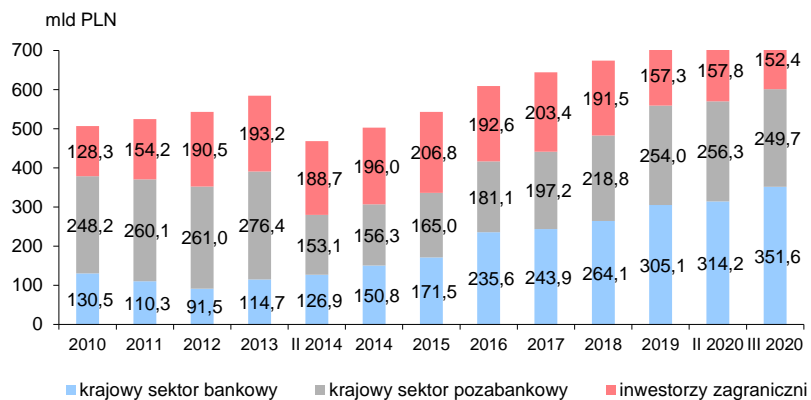

Zadłużenie krajowe SP w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W marcu 2020 r. nastąpił wzrost zadłużenia krajowego SP w posiadaniu rezydentów (+30,9 mld zł, w tym banki: +37,4 mld zł, inwestorzy pozabankowi: -6,5 mld zł) oraz spadek zadłużenia krajowego SP w posiadaniu inwestorów zagranicznych (-5,4 mld zł).

Od początku 2020 r. zmiana długu krajowego SP w posiadaniu poszczególnych grup inwestorów wyniosła:

- krajowy sektor bankowy: +46,5 mld zł,
- krajowy sektor pozabankowy: -4,3 mld zł,
- inwestorzy zagraniczni: -4,9 mld zł.

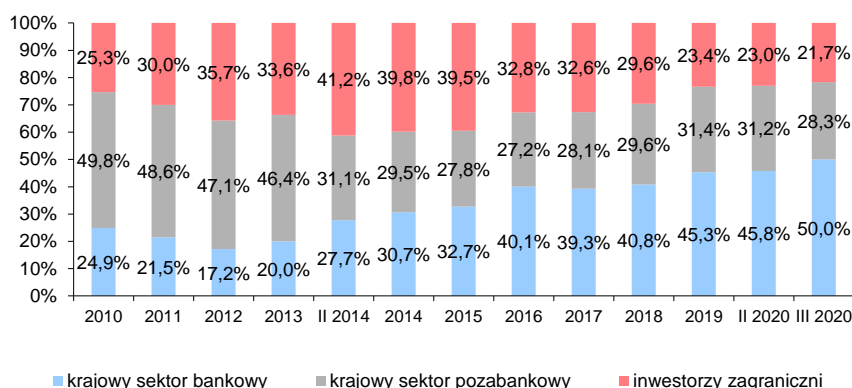
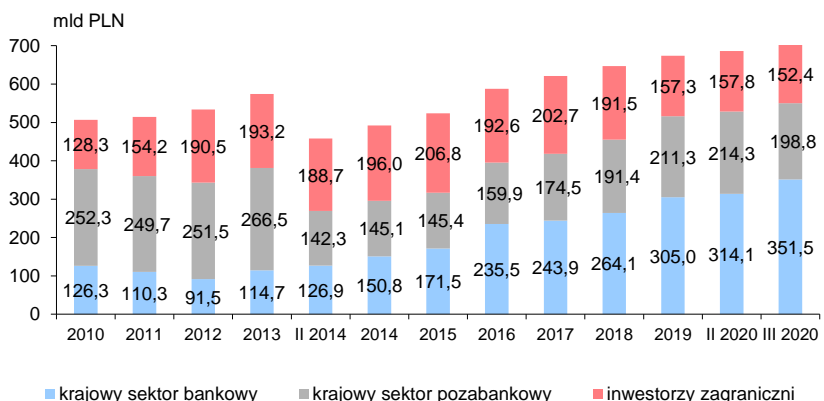

Zadłużenie w krajowych SPW w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W marcu 2020 r. rezydenci zwiększyli swoje zaangażowanie w krajowych SPW łącznie o 21,8 mld zł (w tym banki: +37,4 mld zł, inwestorzy pozabankowi: -15,5 mld zł). W przypadku niezydentów zanotowano spadek zaangażowania o 5,4 mld zł.

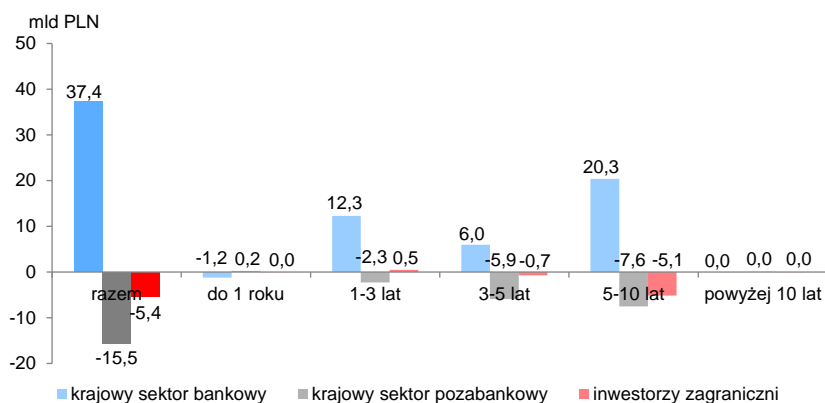
Od początku 2020 r. zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec poszczególnych grup inwestorów wyniosła:

- krajowy sektor bankowy: +46,4 mld zł,
- krajowy sektor pozabankowy: -12,5 mld zł,
- inwestorzy zagraniczni: -4,9 mld zł.

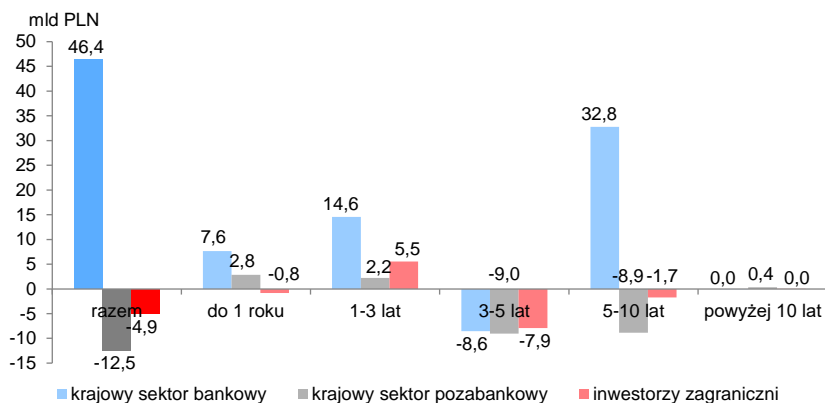
Zmiana portfela krajowych SPW według faktycznej zapadalności w układzie podmiotowym w marcu 2020 r. m/m*

Wzrost zaangażowania banków w krajowe SPW w marcu 2020 r. wynikał głównie ze wzrostu zaangażowania w instrumenty o terminach zapadalności od 1 do 10 lat. Podmioty z sektora pozabankowego zredukowały zaangażowanie w SPW, co było wynikiem spadku zaangażowania w papiery o wszystkich terminach zapadalności. Podobnie spadek zaangażowania nierezzydentów był wynikiem redukcji portfela SPW o wszystkich terminach zapadalności.

Zmiana portfela krajowych SPW według faktycznej zapadalności w układzie podmiotowym w 2020 r.*

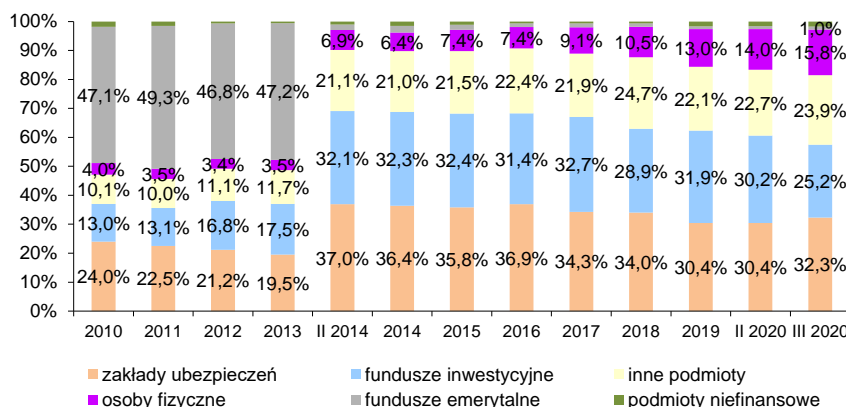
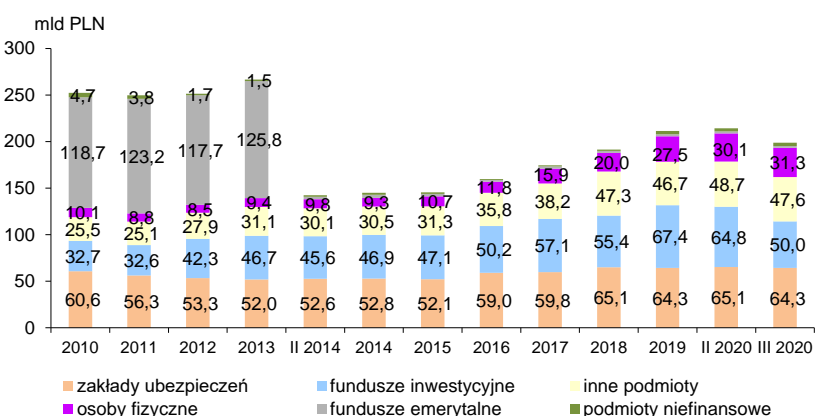
W okresie styczeń-marzec 2020 r. banki krajowe zwiększały swoje portfele SPW w instrumentach o zapadalności do 3 lat i od 5 do 10 lat. Zmniejszenie zaangażowania w SPW instytucji pozabankowych było wynikiem ograniczenia portfela instrumentów o zapadalności powyżej 3 lat, natomiast inwestorów zagranicznych głównie ograniczenia portfela instrumentów o zapadalności powyżej 3 lat.

Zadłużenie w krajowych SPW wobec krajowego sektora pozabankowego wg podmiotów – stan według wartości nominalnej oraz struktura

Głównymi posiadaczami krajowych SPW wśród podmiotów z krajowego sektora pozabankowego są zakłady ubezpieczeń (32,3% udziału w marcu 2020 r.), fundusze inwestycyjne (25,2%) oraz tzw. inne podmioty (23,9%, kategoria ta obejmuje m.in. Bankowy Fundusz Gwarancyjny i Fundusz Rezerwy Demograficznej). Istotny udział stanowią również osoby fizyczne (15,8%).

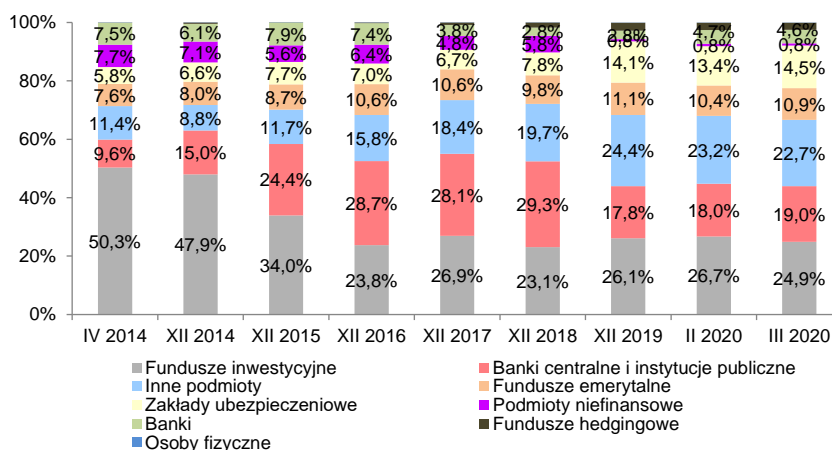
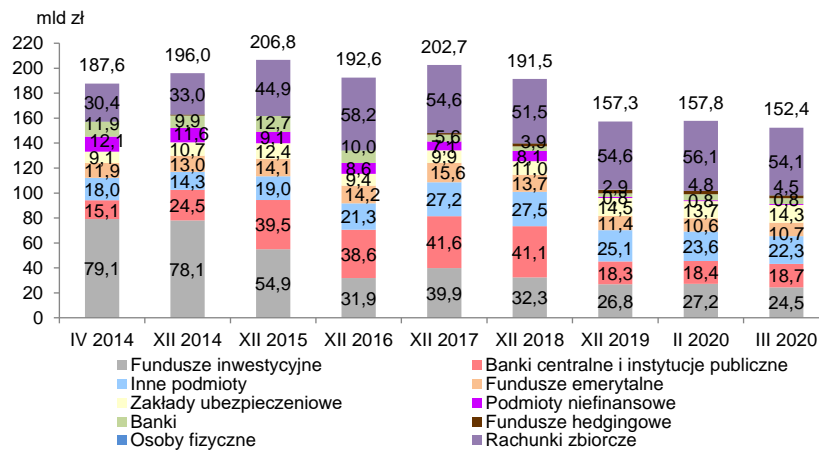
Zadłużenie w krajowych SPW wobec sektora pozabankowego spadło o 15,5 mld zł m/m i o 12,5 mld zł względem końca 2019 r. Spadek zadłużenia m/m był przede wszystkim wypadkową spadku zaangażowania funduszy inwestycyjnych (-14,8 mld zł m/m), tzw. innych podmiotów (-1,1 mld zł), zakładów ubezpieczeń (-0,9 mld zł m/m) oraz wzrostu zaangażowania osób fizycznych (+1,2 mld zł m/m).

*) Zmiany wynikające z przepływów, tj. z wyłączeniem zmian klasyfikacji SPW do poszczególnych segmentów faktycznej zapadalności wynikających z upływu czasu.

Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych* wg podmiotów – stan według wartości nominalnej oraz struktura**

Struktura podmiotowa zadłużenia w krajowych SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych jest zdywersyfikowana, z dominującą rolą stabilnych inwestorów instytucjonalnych: funduszy inwestycyjnych (24,9% udziału w marcu 2020 r.), banków centralnych i instytucji publicznych (19,0%), funduszy emerytalnych (10,9%) i zakładów ubezpieczeń (14,5%). Znacząca część zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych zarejestrowana jest na rachunkach zbiorczych (54,1 mld zł), które pozwalają inwestorom na nabywanie SPW bez konieczności posiadania odrębnego rachunku w kraju.

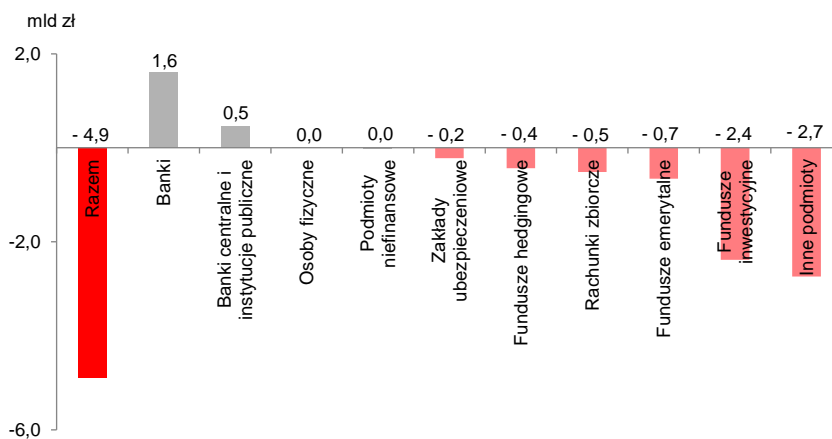
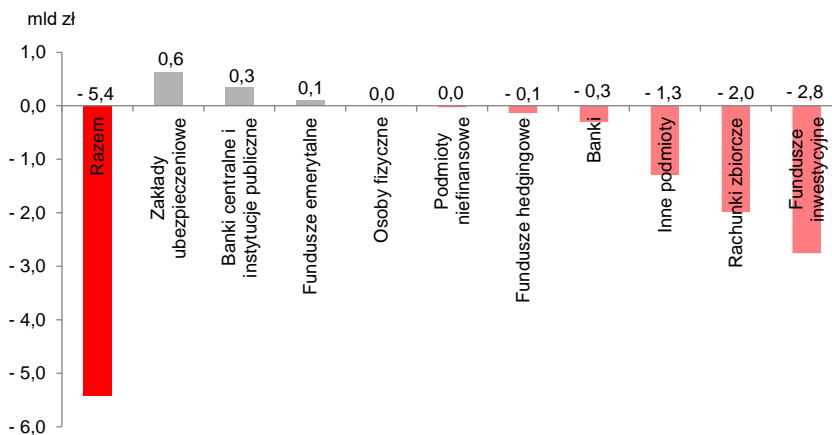

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów w marcu 2020 r. m/m

W marcu 2020 r. inwestorzy zagraniczni zredukowali swoje zaangażowanie w krajowe SPW o 5,4 mld zł. Największy spadek portfela odnotowano w przypadku funduszy inwestycyjnych (-2,8 mld zł), rachunków zbiorczych (-2,0 mld zł), innych podmiotów (-1,3 mld zł) oraz banków (-0,3 mld zł). Największy wzrost odnotowano w przypadku portfela zakładów ubezpieczeniowych (+0,6 mld zł) oraz wśród banków centralnych i instytucji publicznych (+0,3 mld zł).

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów w 2020 r.

W okresie styczeń-marzec 2020 r. inwestorzy zagraniczni zredukowali portfel krajowych SPW o 4,9 mld zł. Największy spadek portfela dotyczył innych podmiotów (-2,7 mld zł), funduszy inwestycyjnych (-2,4 mld zł), funduszy emerytalnych (-0,7 mld zł) oraz rachunków zbiorczych (-0,5 mld zł). Wzrost zaangażowania odnotowano natomiast głównie wśród banków (+1,6 mld zł) oraz banków centralnych i instytucji publicznych (+0,5 mld zł).

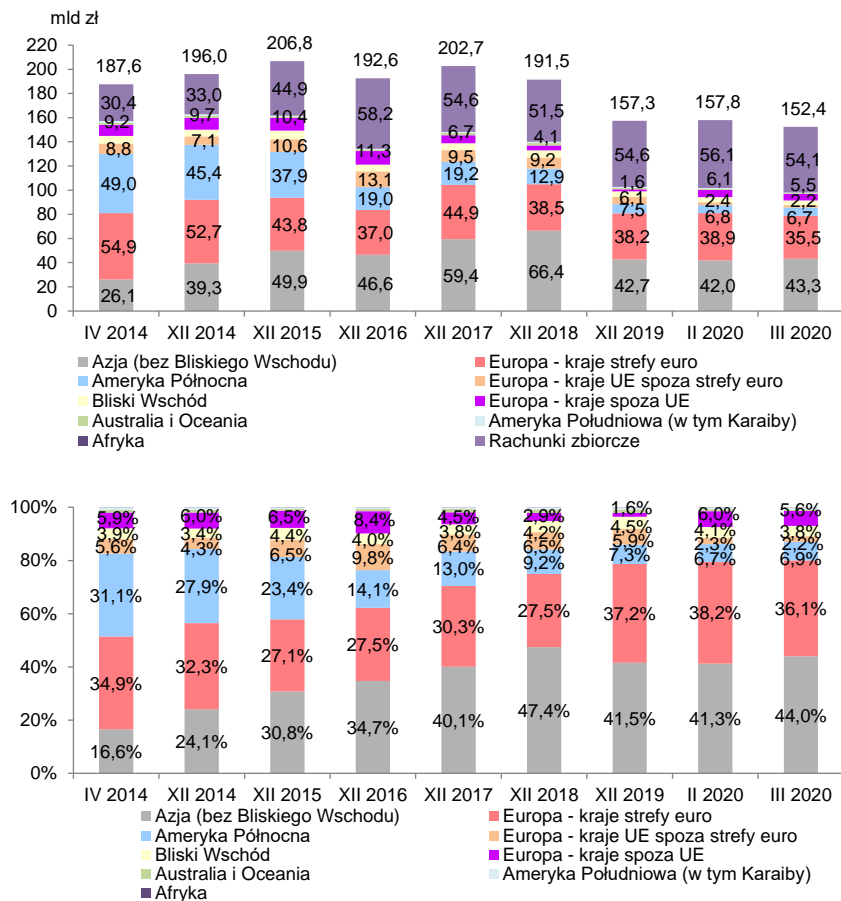
*) Dane o SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych uwzględniają transakcje warunkowe.

**) Struktura procentowa nie uwzględnia rachunków zbiorczych.

Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów – stan według wartości nominalnej oraz struktura*

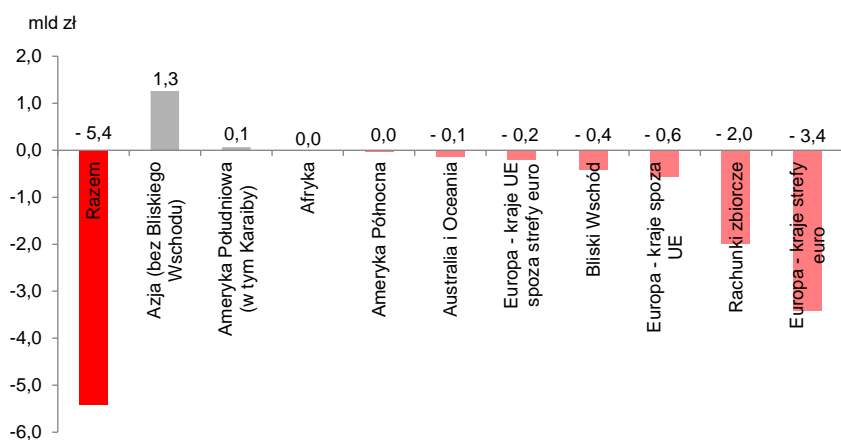
Struktura geograficzna inwestorów zagranicznych posiadających krajowe SPW jest zdywersyfikowana. W marcu 2020 r. największy udział w zadłużeniu mieli nierezydenci z Azji – 44,0%, co odpowiadało zadłużeniu w wysokości 43,3 mld zł, z czego 22,4 mld zł znajdowało się w portfelach inwestorów z Japonii a 17,1 mld zł w portfelach azjatyckich banków centralnych. Drugi z kolei udział w zadłużeniu mieli nierezydenci z krajów strefy euro: 36,1% (co odpowiadało portfelowi 35,5 mld zł, w tym nierezydenci z Luksemburga: 12,0 mld zł, Holandii: 7,8 mld zł oraz Irlandii: 6,0 mld zł). Znaczący udział w zadłużeniu w krajowych SPW wobec nierezydentów mieli także inwestorzy z krajów Ameryki Północnej: 6,9% (co odpowiadało portfelowi 6,7 mld zł, z czego 5,7 mld zł znajdowało się w posiadaniu inwestorów ze Stanów Zjednoczonych) oraz Europy spoza UE (5,6%, portfel o wartości 5,5 mld zł, z czego 3,9 mld zł znajdowało się w posiadaniu inwestorów z Wielkiej Brytanii). Inwestorzy z pozostałych regionów stanowili 7,4%.

*) Struktura procentowa nie uwzględnia rachunków zbiorczych.

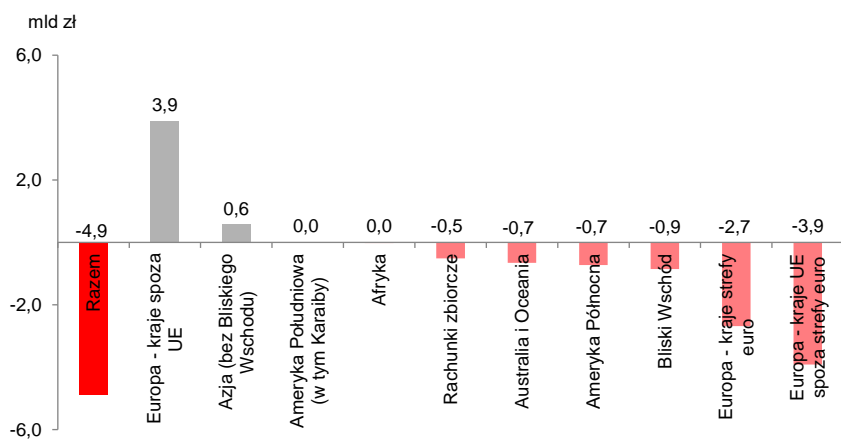
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów w marcu 2020 r. m/m

W marcu 2020 r. do spadku zadłużenia wobec nierezydentów w krajowych SPW przyczyniła się przede wszystkim redukcja portfela inwestorów z krajów strefy euro (-3,4 mld zł), na rachunkach zbiorczych (-2,0 mld zł) oraz na rachunkach inwestorów z Europy z krajów spoza UE (-0,6 mld zł). Zwiększenie portfela zaobserwowano wśród inwestorów z Azji (+1,3 mld zł).

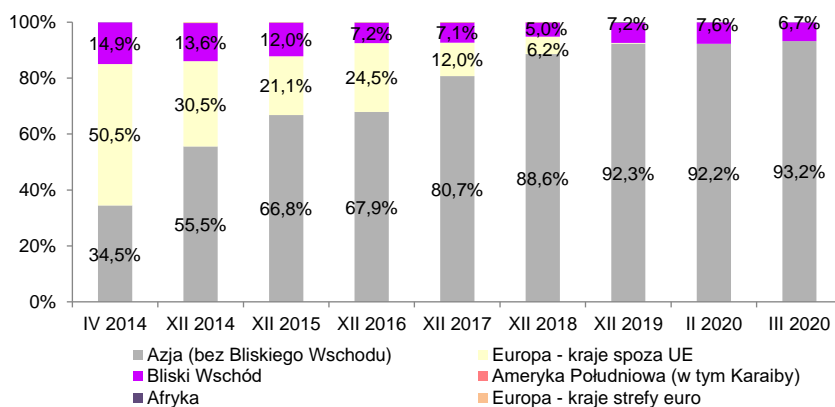
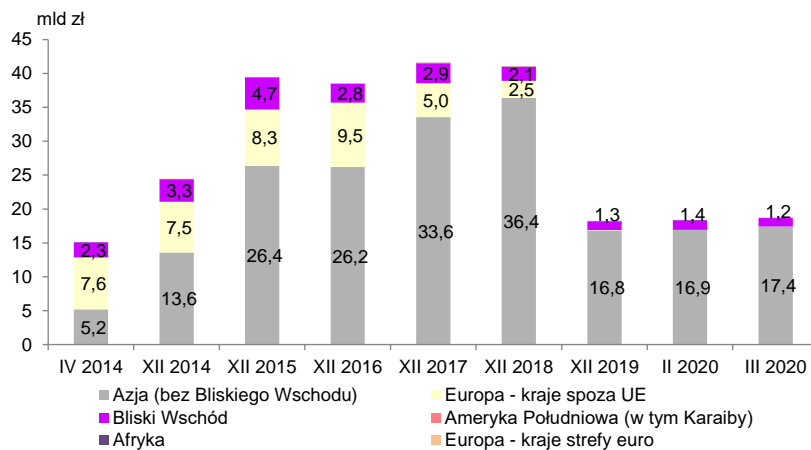
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów w 2020 r.

Od początku 2020 r. do spadku zadłużenia wobec nierezydentów w krajowych SPW przyczynił się przede wszystkim spadek portfela inwestorów z krajów UE spoza strefy euro (-3,9 mld zł), z Europy z krajów strefy euro (-2,7 mld zł) oraz inwestorów z krajów Bliskiego Wschodu (-0,9 mld zł) przy wzroście portfela inwestorów z Europy z krajów spoza UE (+3,9 mld zł) oraz inwestorów z Azji (+0,6 mld zł).

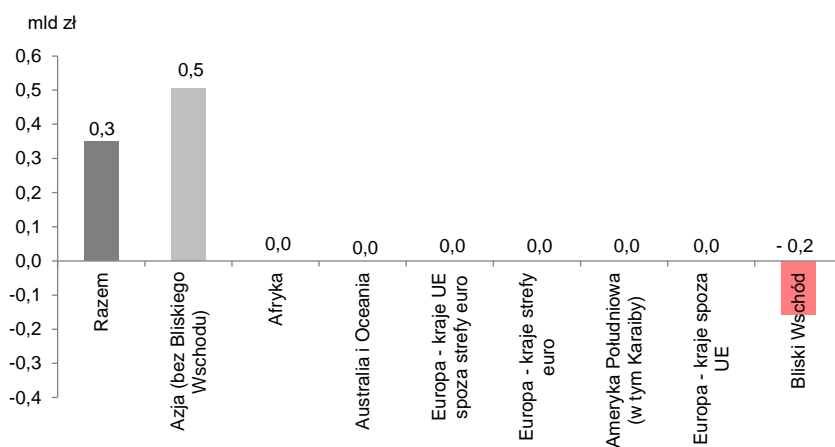
Zadłużenie w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych dominują podmioty pochodzące z Azji (93,2% udziału w marcu 2020 r.). Nabywcami krajowych SPW są także banki centralne i instytucje publiczne z Bliskiego Wschodu (6,7%).

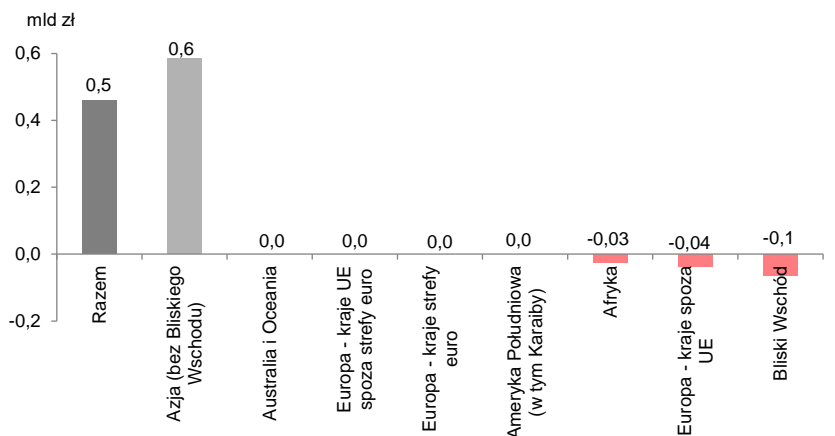
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów w marcu 2020 r. m/m

W marcu 2020 r. zadłużenie w krajowych SPW w posiadaniu zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wzrosło w porównaniu z poprzednim miesiącem (+0,3 mld zł), do czego przyczynił się przede wszystkim wzrost zaangażowania inwestorów z Azji (+0,5 mld zł).

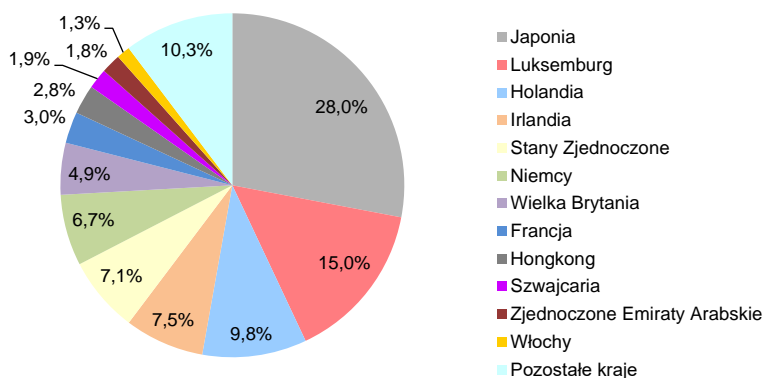
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów w 2020 r.

Od początku roku zaangażowanie banków centralnych i instytucji publicznych w krajowych SPW wzrosło o 0,5 mld zł, do czego przyczynił się przede wszystkim wzrost zaangażowania inwestorów z Azji (+0,6 mld zł). Największy spadek zaangażowania zanotowano wśród inwestorów z Bliskiego Wschodu (-0,1 mld zł).

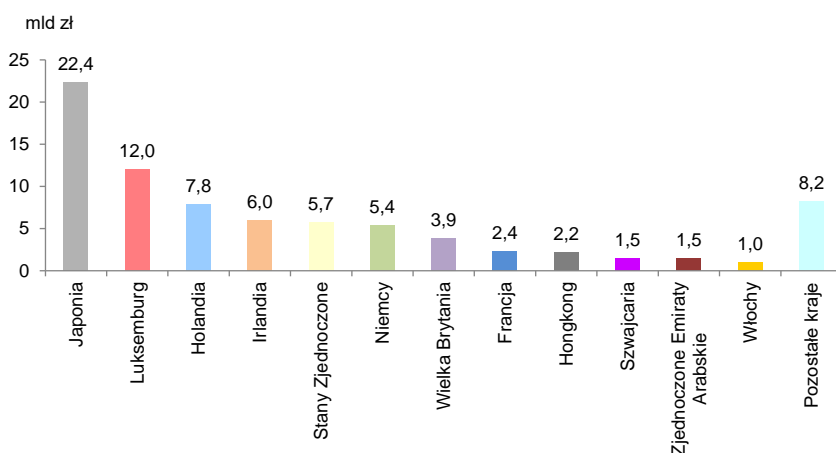
Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych w marcu 2020 r. wg krajów* – struktura i stan według wartości nominalnej

W marcu 2020 r. krajowe SPW znajdowały się w portfelach inwestorów zagranicznych z 61 krajów, co potwierdza wysoką dywersyfikację struktury nierzeczydów. Największy udział w zadłużeniu miały podmioty z Japonii (z udziałem 28,0%, w tym głównie zakłady ubezpieczeniowe: 17,0% udziału w zadłużeniu nierzeczydów w krajowych SPW oraz fundusze emerytalne: 6,9%), Luksemburga (15,0%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 10,3% i inne podmioty: 4,7%), Holandii (9,8%, w tym głównie inne podmioty: 7,6% i fundusze emerytalne: 2,2%), Irlandii (7,5%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 6,7% i inne podmioty: 0,7%), Stanów Zjednoczonych (7,1%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 2,9% i inne podmioty: 2,4%), Niemiec (6,7%, w tym głównie fundusze hedgingowe: 2,6% i fundusze inwestycyjne: 2,1%) oraz Wielkiej Brytanii (4,9%, w tym głównie banki: 2,4% i inne podmioty: 1,3%).

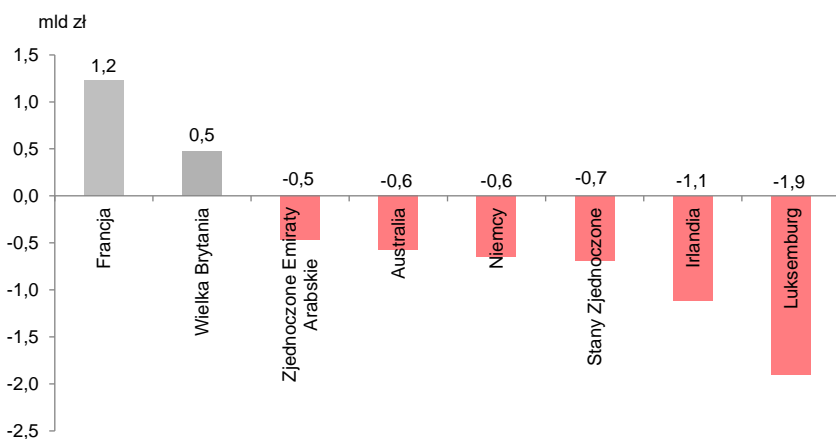
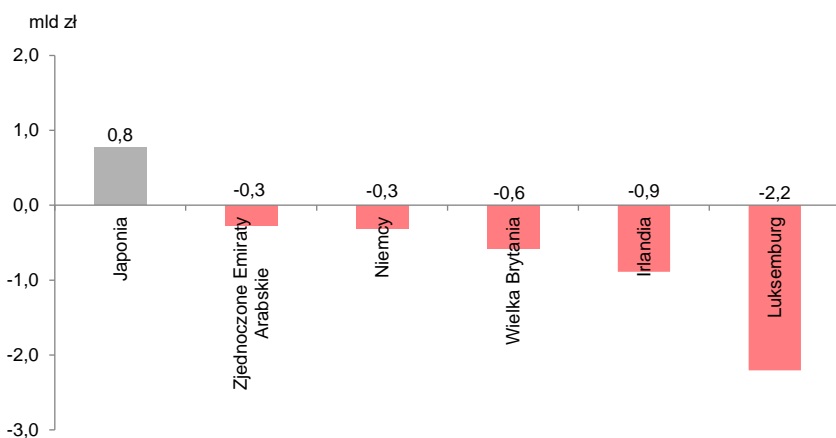
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg krajów* w marcu 2020 r.** m/m

W marcu 2020 największe zmiany zaangażowania nierzeczydów w krajowych SPW odnotowano w przypadku podmiotów z Japonii (0,8 mld zł), Zjednoczonych Emiratów Arabskich (-0,3 mld zł), Niemiec (-0,3 mld zł), Wielkiej Brytanii (-0,6 mld zł), Irlandii (-0,9 mld zł), Luksemburga (-2,2 mld zł).

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg krajów* w 2020 r.***

Zwiększenie zaangażowania nierzeczydów w krajowe SPW w okresie styczeń-marzec dotyczyło przede wszystkim inwestorów z Francji (1,2 mld zł) i Wielkiej Brytanii (0,5 mld zł). Największy spadek zaangażowania odnotowano w przypadku inwestorów z Luksemburga (-1,9 mld zł), Irlandii (-1,1 mld zł), Stanów Zjednoczonych (-0,7 mld zł), Niemiec (-0,6 mld zł), Australii (-0,6 mld zł) oraz Zjednoczonych Emiratów Arabskich (-0,5 mld zł).

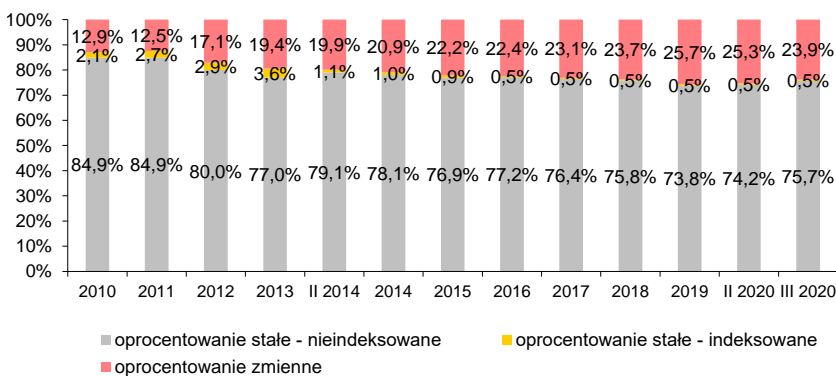
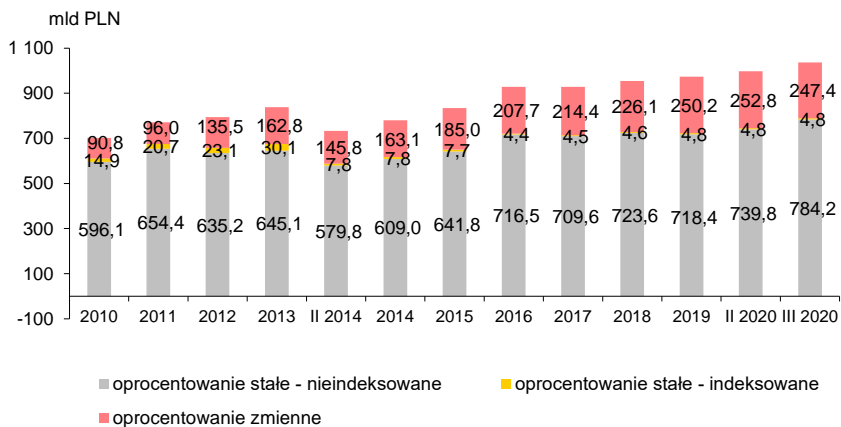
*) Bez rachunków zbiorczych i banków centralnych.

**) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,2 mld PLN.

***) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,4 mld PLN.

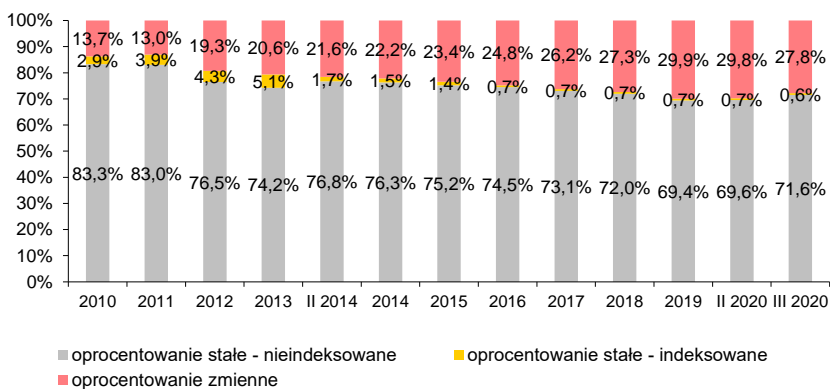
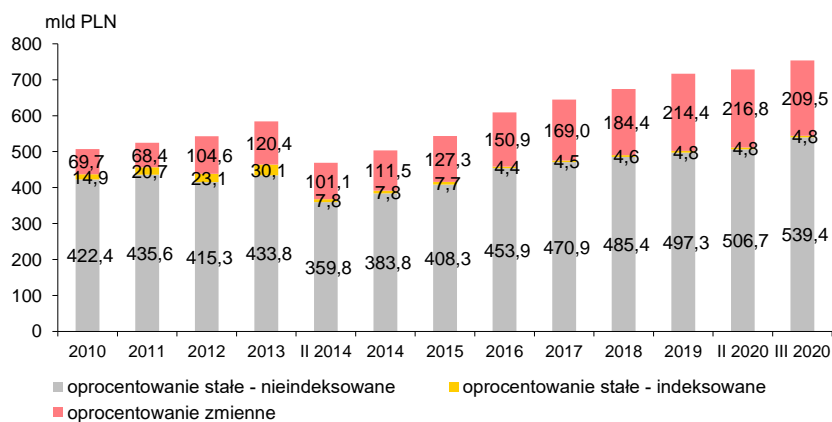
Zadłużenie SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia SP dominują instrumenty o stałym oprocentowaniu – w marcu 2020 r. ich udział wyniósł 76,1%. Udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu wyniósł 23,9%, co oznaczało spadek o 1,8 pkt proc. w porównaniu z końcem 2019 r.

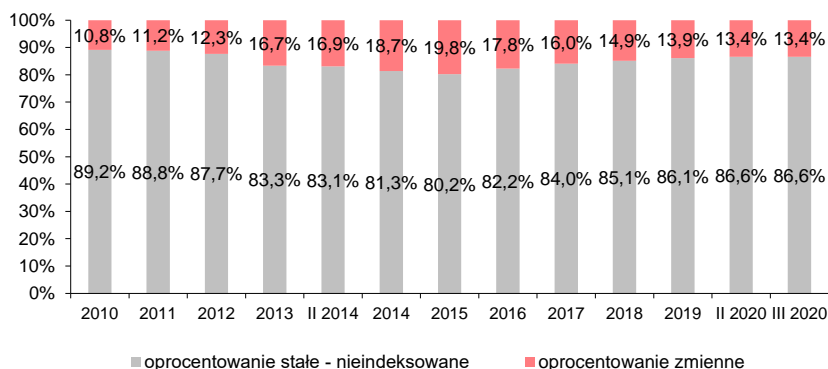
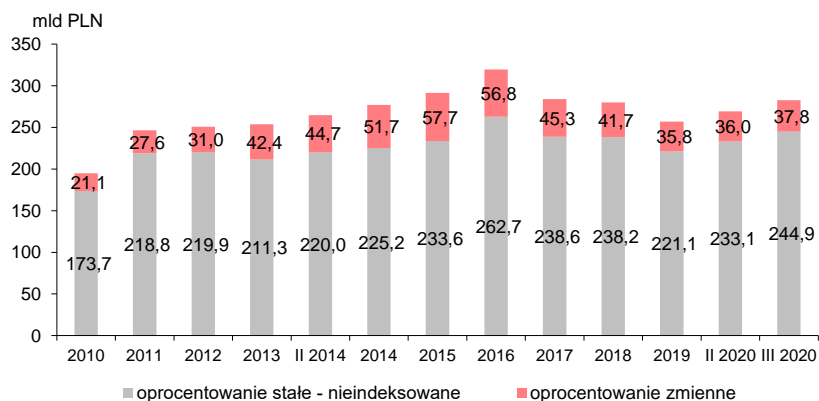
Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W marcu 2020 r. udział długu o zmiennym oprocentowaniu w długu krajowym wyniósł 27,8%, tj. spadł o 2,0 pkt proc. m/m oraz o 2,1 pkt proc. w porównaniu z końcem 2019 r.

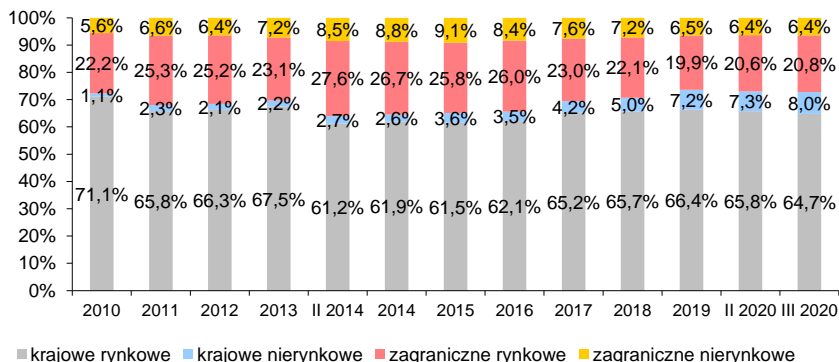
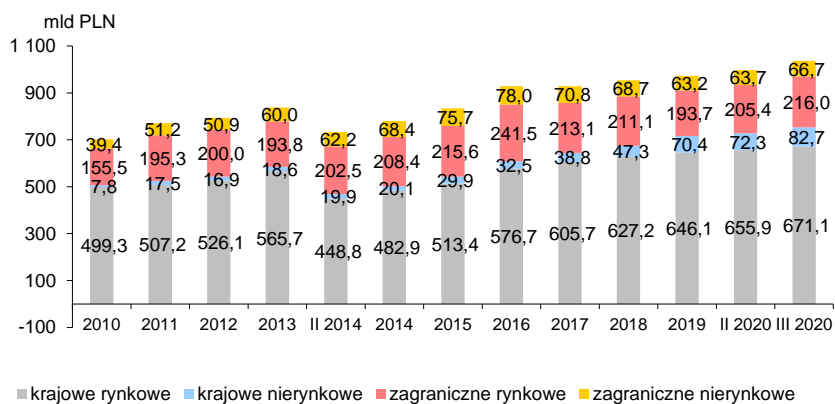
Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W marcu 2020 r. udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu w długu zagranicznym wyniósł 13,4%, tj. brak zmian m/m, i spadek o 0,6 pkt proc. w porównaniu z końcem 2019 r.

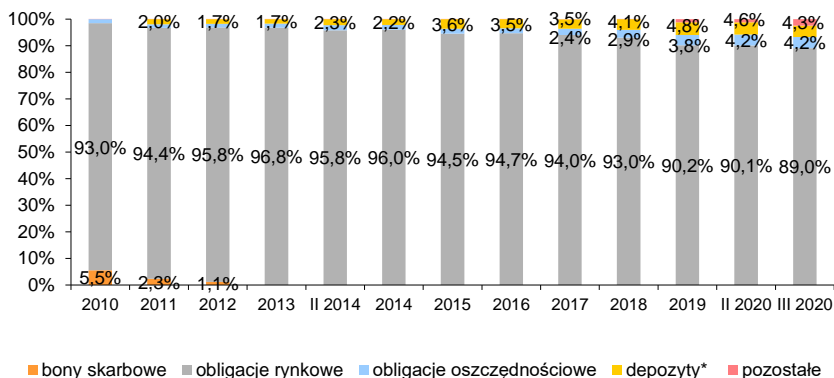
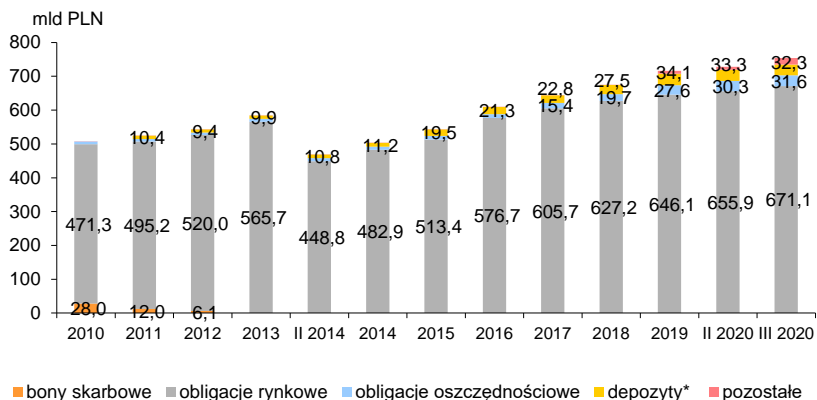
Zadłużenie SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze długu SP dominują rynkowe SPW (85,6% udziału w marcu 2020 r.), w tym przede wszystkim instrumenty wyemitowane na rynku krajowym (64,7%). Uzupełniającym źródłem finansowania są instrumenty nierynkowe, tj. kredyty z międzynarodowych instytucji finansowych, krajowe obligacje oszczędnościowe, a także depozyty przyjmowane w ramach konsolidacji zarządzania płynnością.

Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

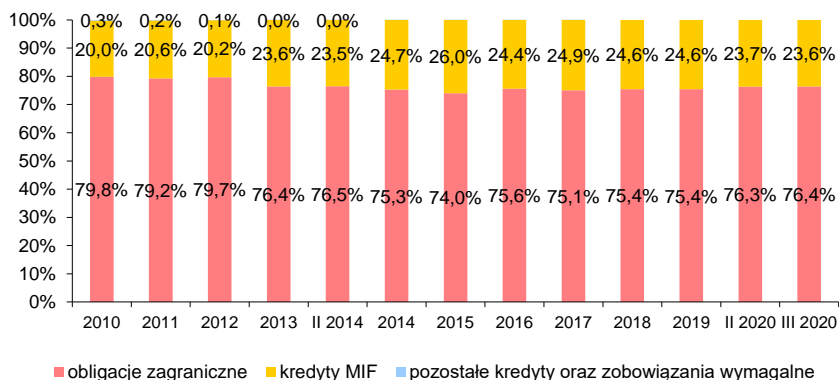
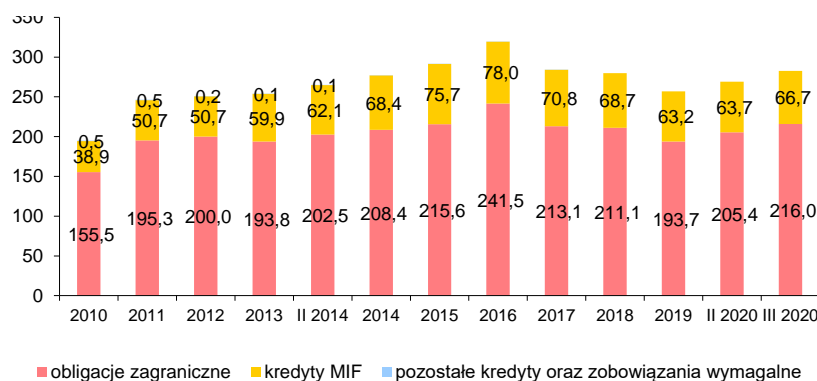
Dominującą część krajowego długu SP stanowią obligacje rynkowe – ich udział w marcu 2020 r. wyniósł 89,0%. Uzupełniającym, stabilnym źródłem finansowania są obligacje oszczędnościowe (4,2%), a także przyjęte depozyty, których udział wyniósł 4,3%. Od sierpnia 2017 r. w strukturze długu nie występują bony skarbowe.

*) Depozyty przyjęte od JSFP posiadających osobowość prawną, depozyty sądowe od JSFP posiadających osobowość prawną i podmiotów spoza SFP oraz depozyty zabezpieczające w ramach umów CSA.

Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

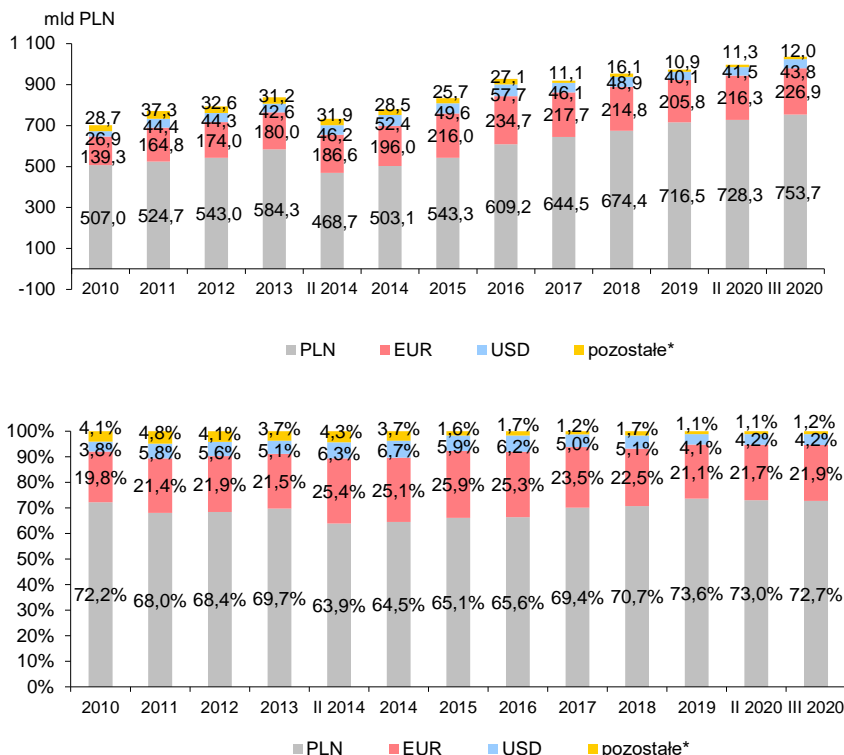
W strukturze długu zagranicznego dominują obligacje wyemitowane na rynkach międzynarodowych (76,4% udziału w marcu 2020 r.), przy istotnym udziale kredytów z międzynarodowych instytucji finansowych (23,6%).

Zadłużenie SP wg rodzaju w marcu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

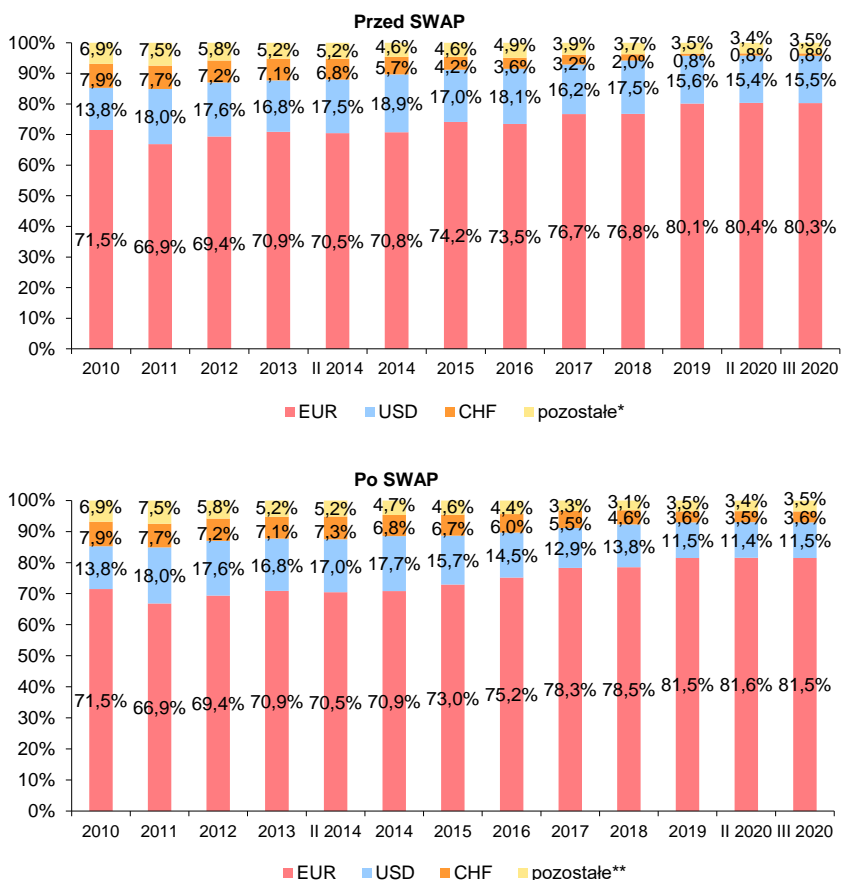
Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem, podstawowym źródłem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa jest rynek krajowy. Zadłużenie nominowane w złotych w marcu 2020 r. wyniosło 72,7% wobec 73,6% na koniec 2019 r. i 73,0% na koniec poprzedniego miesiąca. Udział długu w pozostałych walutach zmienił się następująco:

- EUR – wzrost o 0,2 pkt proc. m/m i o 0,7 pkt proc. względem końca 2019 r.,
- USD – wzrost o 0,1 pkt proc. m/m i względem końca 2019 r.,
- CHF – brak zmian m/m oraz względem końca 2019 r.,
- JPY – brak zmian m/m i względem końca 2019 r.,

Struktura walutowa zadłużenia zagranicznego SP – bez uwzględnienia transakcji SWAP i po ich uwzględnieniu

W marcu 2020 r. udział zadłużenia nominowanego w EUR w długu w walutach obcych, po uwzględnieniu transakcji pochodnych, wyniósł 81,5%, pozostając powyżej minimalnego poziomu 70% przyjętego w strategii zarządzania długiem. Udział długu w EUR spadł o 0,1 pkt proc. m/m i wzrósł o 0,1 pkt proc. względem końca 2019 r.

*) JPY oraz CNY (od sierpnia 2016 r. do lipca 2019 r.)

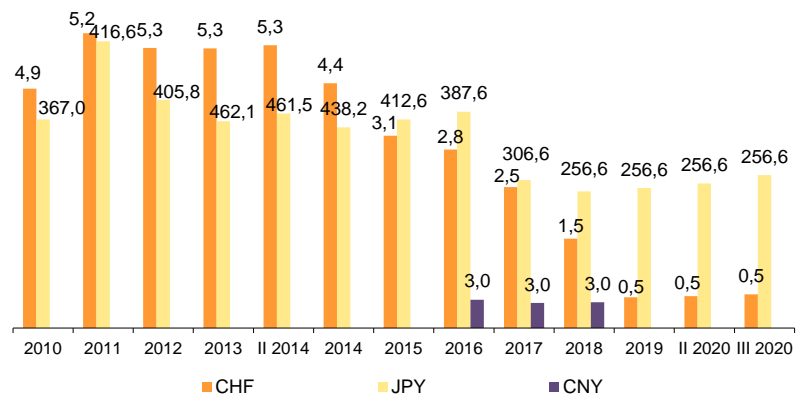
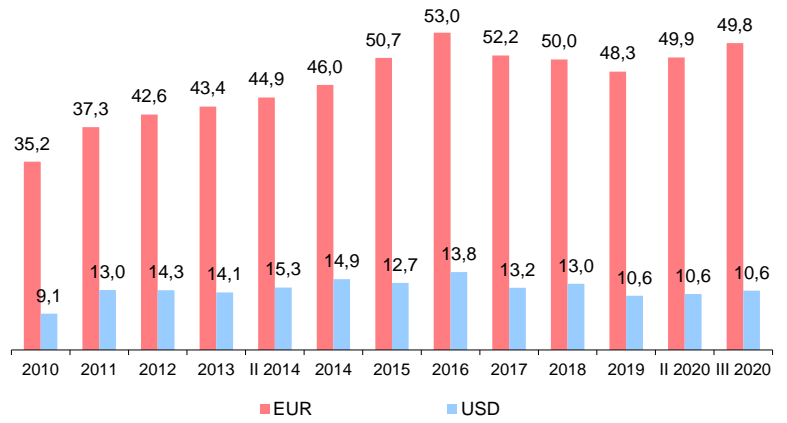
**) JPY

Zadłużenie zagraniczne SP w mld waluty emisji**)

W marcu 2020 r. wartość nominalna zadłużenia nominowanego w USD pozostała bez zmian i wyniosła 10,6 mld USD, wartość zadłużenia nominowanego w EUR spadła o 0,05 mld EUR i wyniosła 49,8 mld EUR. Zadłużenie nominowane w pozostałych walutach pozostało bez zmian względem poprzedniego miesiąca i wyniosło odpowiednio: 256,6 mld JPY i 0,5 mld CHF.

*) Wykresy przedstawiają zadłużenie bez uwzględnienia transakcji SWAP.

**) Wysokość zadłużenia jest podawana na wykresach w walutach oryginalnych, natomiast w celu zachowania porównywalności proporcje kolumn na poszczególnych wykresach odpowiadają zadłużeniu przeliczonemu na PLN.

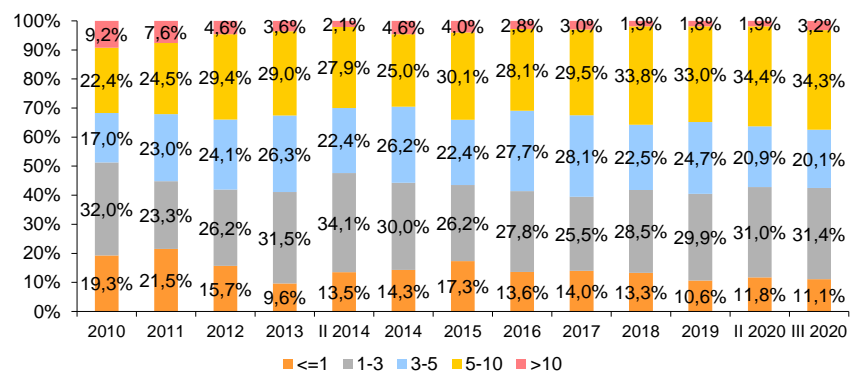
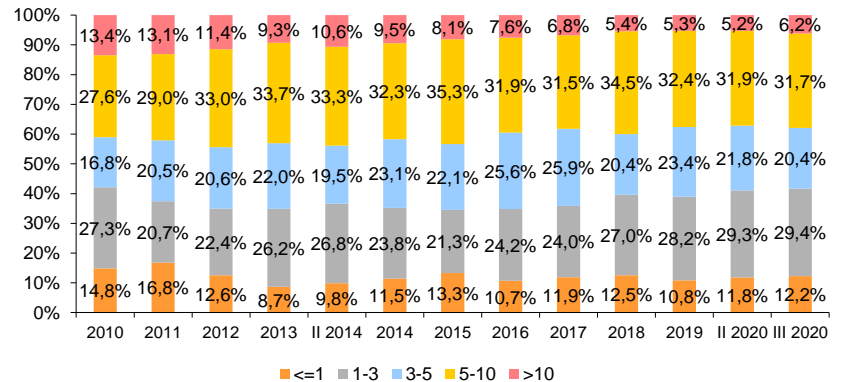

Zadłużenie SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W marcu 2020 r. zadłużenie o najdłuższych terminach zapadalności (tj. powyżej 5 lat) stanowiło łącznie 37,9% długu SP, co oznaczało wzrost o 0,8 pkt proc. m/m i o 0,3 pkt proc. wobec końca 2018 r. Udział zadłużenia o zapadalności poniżej 1 roku wyniósł 12,2%, tj. wzrósł o 0,4 pkt proc. m/m i o 1,4 pkt proc. wobec końca 2019 r.

Zadłużenie krajowe SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W marcu 2020 r. udział zadłużenia krajowego o zapadalności powyżej 5 lat wyniósł 37,4%, co oznaczało wzrost o 1,1 pkt proc. m/m oraz o 2,6 pkt. proc. względem końca 2019 r. Udział długu o terminie wykupu poniżej 1 roku wyniósł 11,1%, co oznaczało spadek o 0,7 pkt proc. m/m i wzrost o 0,5 pkt proc. względem końca 2019 r.

Średnia zapadalność zadłużenia SP

Na koniec marca 2020 r. ATM długu SP wyniosło 4,86 roku (spadek o 0,06 roku m/m oraz spadek o 0,11 roku od końca 2019 r.) pozostając na poziomie zgodnym ze strategią zarządzania długiem (tj. zbliżonym do 5 lat).

ATM długu krajowego wyniosło 4,47 roku, co oznaczało spadek o 0,06 roku m/m (wypadkowa starzenia się długu, aukcji sprzedaży i zamiany) i spadek o 0,06 roku w porównaniu z końcem 2019 r. ATM długu krajowego, zgodnie ze strategią zarządzania długiem, został utrzymany na poziomie zbliżonym do 4,5 roku.

ATM długu zagranicznego wyniosło 5,79 roku, co oznaczało spadek o 0,08 roku m/m (głównie w wyniku starzenia się długu) i spadek o 0,27 roku w porównaniu do końca 2019 r.

ATR zadłużenia SP

W marcu 2020 r. wskaźnik ATR (ang. average time to refixing) długu SP wyniósł 3,61 roku (brak zmiany m/m oraz spadek o 0,04 roku wobec końca 2019 r.). Poziom ATR w marcu był wypadkową wzrostu ATR długu krajowego do 3,19 roku (o 0,02 roku m/m) oraz spadku ATR długu w walutach obcych do 4,59 roku (o 0,08 roku m/m). Poziom ATR wynikał z kształtowania się ATM i udziału instrumentów o zmiennym oprocentowaniu. Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem wskaźnik ATR długu krajowego pozostawał w przedziale 2,8-3,6 roku.

Duration* zadłużenia SP

W marcu 2020 r. duration długu SP wyniosło 3,54 roku (spadek o 0,05 roku m/m i spadek o 0,04 roku wobec końca 2019 r.) w wyniku wzrostu duration długu krajowego do poziomu 3,13 roku (o 0,01 roku m/m) oraz spadku o 0,15 roku m/m duration długu zagranicznego do poziomu 4,48 roku. Poziom duration był głównie wynikiem kształtowania się ATR i zmian rentowności obligacji skarbowych.

Poziomy ATR i duration wskazują na stabilny poziom ryzyka stopy procentowej zadłużenia SP.

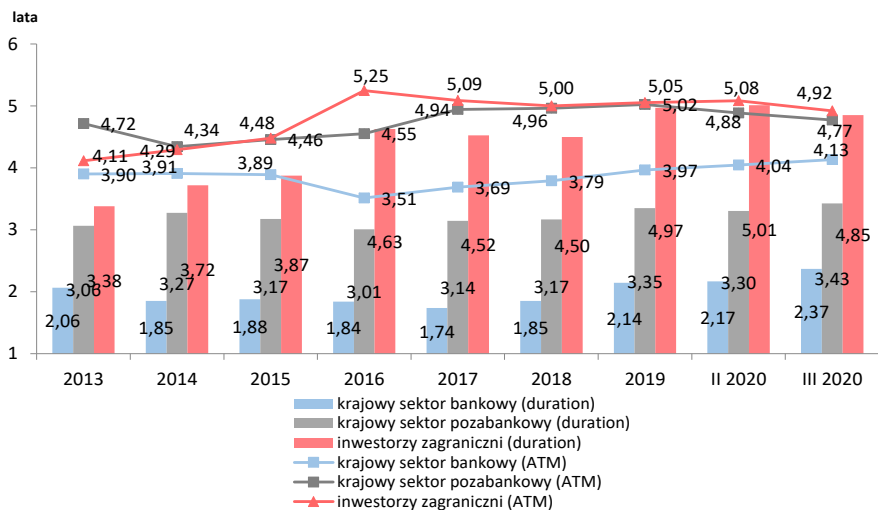
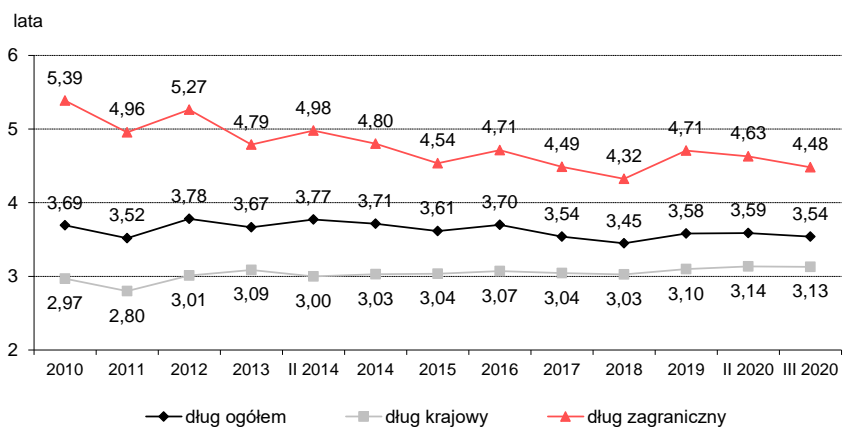
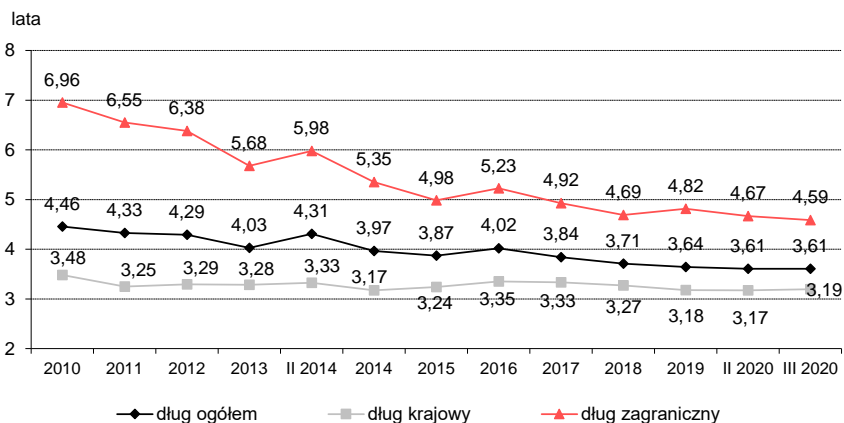
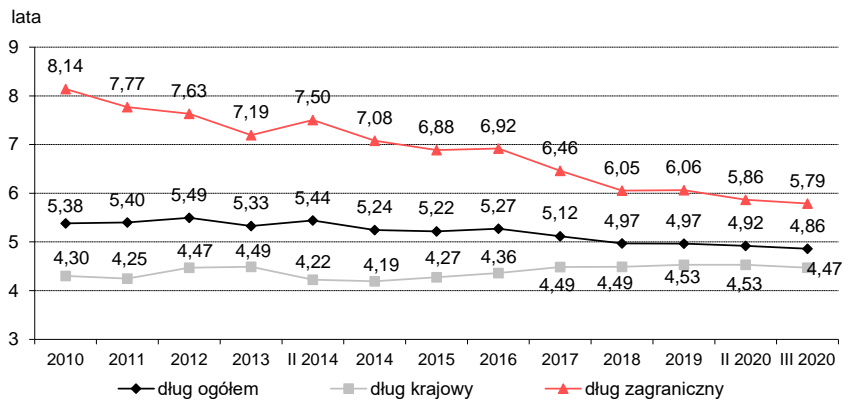
Średnia zapadalność (ATM) i duration* portfela krajowych SPW w posiadaniu poszczególnych inwestorów

W marcu 2020 r. ATM i duration portfela SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych wyniosło odpowiednio 4,92 roku (spadek o 0,16 roku m/m) i 4,85 roku (spadek o 0,16 roku m/m).

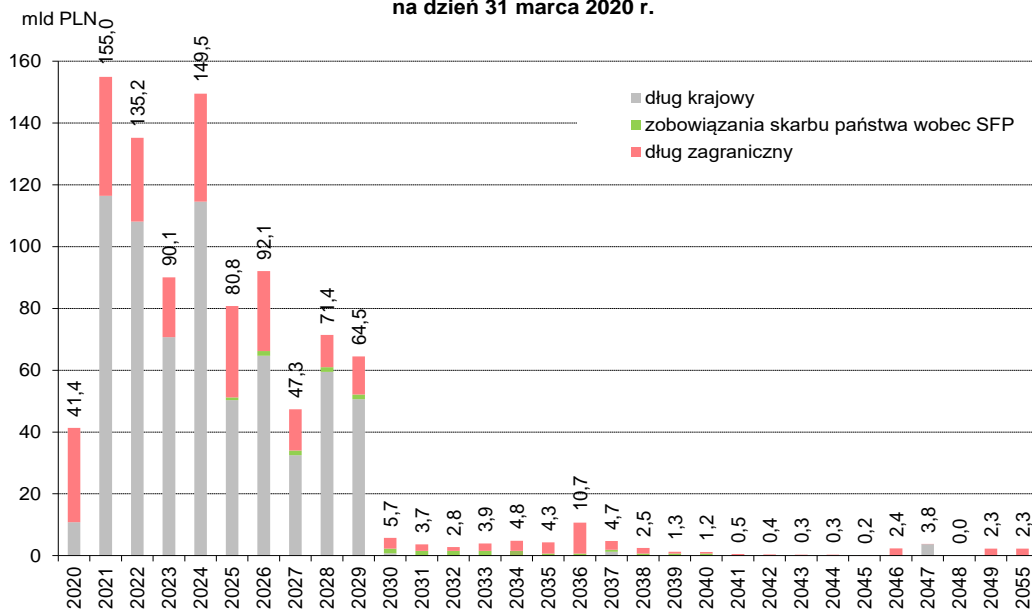
W przypadku inwestorów pozabankowych ATM i duration portfela SPW wyniosło odpowiednio 4,77 roku (spadek o 0,11 roku m/m) i 3,43 roku (wzrost o 0,12 roku m/m).

Portfel SPW w posiadaniu banków osiągnął średnią zapadalność na poziomie 4,13 roku (wzrost o 0,09 roku m/m), a duration wyniosło 2,37 roku (wzrost o 0,20 roku m/m).

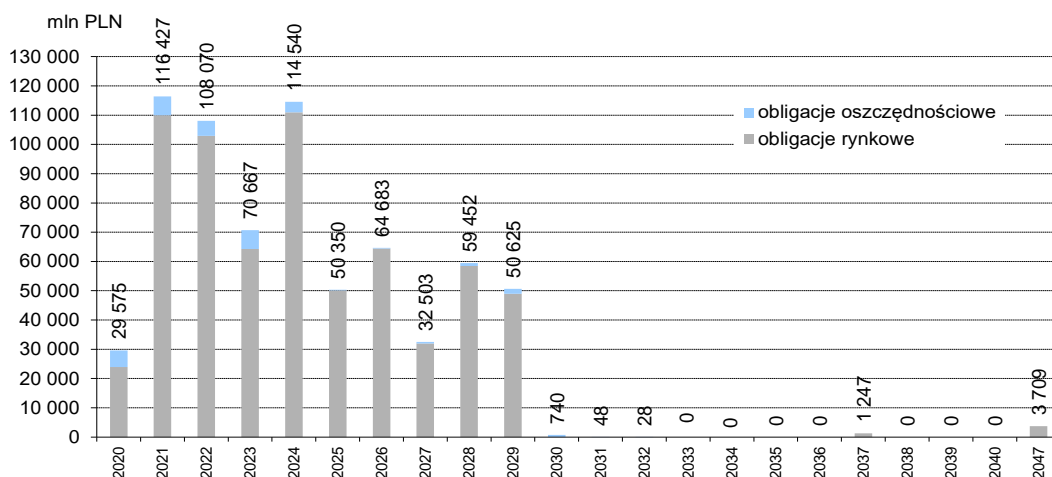
*) bez obligacji indeksowanych

Zapadalność zadłużenia Skarbu Państwa (obligacje skarbowe i kredyty) wg stanu na dzień 31 marca 2020 r.

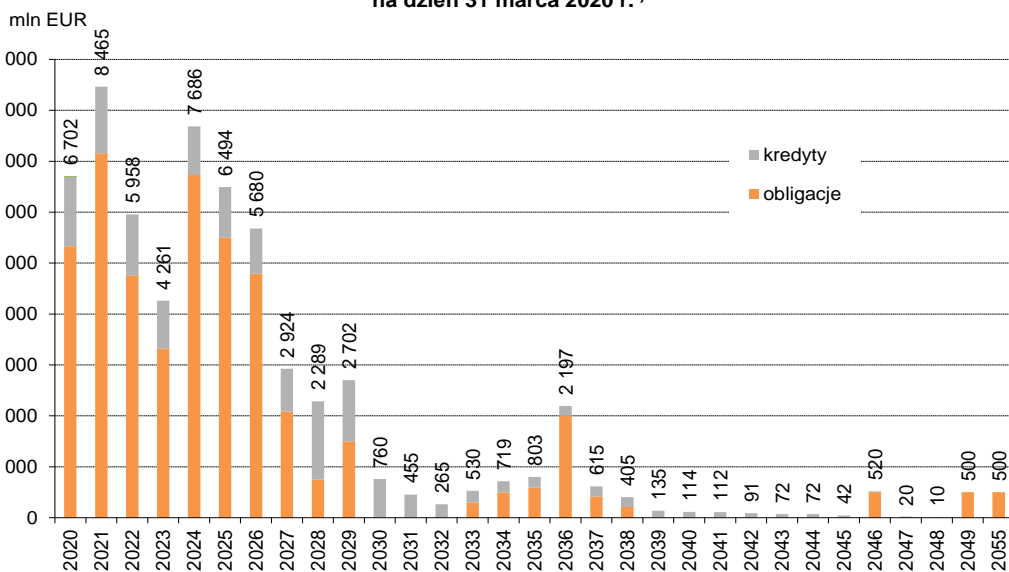

Zapadalność zadłużenia krajowego w obligacjach skarbowych wg stanu na dzień 31 marca 2020 r.')

*) Dane nie uwzględniają części zadłużenia krajowego SP stanowiącego instrumenty krótkoterminowe: (a) o terminie zapadalności w 2020 r. – pozostały dług SP – głównie przyjęte depozyty o wartości 50.942 mln zł, (b) o terminie zapadalności w 2021 r. – przyjęte depozyty o wartości 133 mln zł, (c) zobowiązania wymagalne.

Zapadalność zadłużenia zagranicznego (obligacje i kredyty) wg stanu na dzień 31 marca 2020 r.')

*) Dane nie uwzględniają części zadłużenia zagranicznego SP: zobowiązania wymagalne (0,001 mln zł)

Tablica 4. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2019	struktura XII 2019 w %	II 2020	struktura II 2019 w %	III 2020	struktura III 2020 w %	zmiana		zmiana	
							III 2020 – II 2020		III 2020 – XII 2019	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	973 338,2	100,0	997 398,5	100,0	1 036 437,2	100,0	39 038,7	3,9	63 099,0	6,5
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	716 453,5	73,6	728 279,6	73,0	753 737,8	72,7	25 458,2	3,5	37 284,3	5,2
1. Zadłużenie z tytułu SPW	673 619,4	69,2	686 235,7	68,8	702 662,8	67,8	16 427,1	2,4	29 043,5	4,3
1.1. Rynkowe SPW	646 050,4	66,4	655 938,9	65,8	671 058,3	64,7	15 119,5	2,3	25 008,0	3,9
oprocentowanie stałe - nieindeksowane	445 371,2	45,8	455 303,5	45,6	478 748,8	46,2	23 445,4	5,1	33 377,7	7,5
bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
obligacje OK	24 753,9	2,5	28 687,8	2,9	28 923,8	2,8	236,0	0,8	4 169,9	16,8
obligacje PS	183 135,2	18,8	185 609,9	18,6	197 433,3	19,0	11 823,4	6,4	14 298,1	7,8
obligacje DS	171 657,4	17,6	174 633,2	17,5	186 019,2	17,9	11 386,0	6,5	14 361,8	8,4
obligacje WS	65 824,6	6,8	66 372,5	6,7	66 372,5	6,4	0,0	0,0	548,0	0,8
oprocentowanie stałe - indeksowane	4 752,7	0,5	4 794,5	0,5	4 837,6	0,5	43,1	0,9	84,9	1,8
obligacje IZ	4 752,7	0,5	4 794,5	0,5	4 837,6	0,5	43,1	0,9	84,9	1,8
oprocentowanie zmienne	195 926,5	20,1	195 840,9	19,6	187 471,9	18,1	-8 369,0	-4,3	-8 454,6	-4,3
obligacje WZ	193 926,5	19,9	193 840,9	19,4	185 471,9	17,9	-8 369,0	-4,3	-8 454,6	-4,4
obligacje PP	2 000,0	0,2	2 000,0	0,2	2 000,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Oszczędnościowe SPW	27 569,0	2,8	30 296,8	3,0	31 604,5	3,0	1 307,7	4,3	4 035,5	14,6
oprocentowanie stałe	9 100,9	0,9	9 348,3	0,9	9 546,2	0,9	197,9	2,1	445,4	4,9
obligacje OTS	1 411,6	0,1	1 644,8	0,2	1 797,4	0,2	152,7	9,3	385,8	27,3
obligacje POS	563,5	0,1	561,7	0,1	560,9	0,1	-0,8	-0,1	-2,6	-0,5
obligacje DOS	7 125,8	0,7	7 141,9	0,7	7 187,9	0,7	46,0	0,6	62,1	0,9
oprocentowanie zmienne	18 468,1	1,9	20 948,5	2,1	22 058,2	2,1	1 109,8	5,3	3 590,1	19,4
obligacje TOZ	537,4	0,1	525,4	0,1	522,3	0,1	-3,1	-0,6	-15,2	-2,8
obligacje COI	12 217,1	1,3	14 329,1	1,4	15 393,3	1,5	1 064,2	7,4	3 176,2	26,0
obligacje ROS	61,2	0,0	79,8	0,0	88,9	0,0	9,1	11,4	27,7	45,3
obligacje EDO	5 578,9	0,6	5 922,2	0,6	5 952,9	0,6	30,7	0,5	374,0	6,7
obligacje ROD	73,5	0,0	92,1	0,0	100,9	0,0	8,8	9,6	27,4	37,2
2. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	42 834,1	4,4	42 043,9	4,2	51 075,0	4,9	9 031,1	21,5	8 240,9	19,2
depozyty JSFP*	27 328,4	2,8	26 458,8	2,7	25 452,5	2,5	-1 006,3	-3,8	-1 875,9	-6,9
pozostałe depozyty**	6 758,2	0,7	6 837,5	0,7	6 881,88	0,7	44,3	0,6	123,7	1,8
zobowiązania wymagalne	7,6	0,0	7,6	0,0	0,6	0,0	-7,0	-92,2	-7,0	-92,2
pożyczka SP wobec JSFP***	8 736,5	0,9	8 736,5	0,9	18 736,5	1,8	10 000,0	114,5	10 000,0	114,5
inne	3,6	0,0	3,6	0,0	3,6	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	256 884,7	26,4	269 118,9	27,0	282 699,4	27,3	13 580,5	5,0	25 814,7	10,0
1. Zadłużenie z tytułu SPW	193 721,8	19,9	205 395,5	20,6	216 013,2	20,8	10 617,8	5,2	22 291,5	11,5
1.1. Rynkowe SPW	193 721,8	19,9	205 395,5	20,6	216 013,2	20,8	10 617,8	5,2	22 291,5	11,5
oprocentowanie stałe	193 721,8	19,9	205 395,5	20,6	216 013,2	20,8	10 617,8	5,2	22 291,5	11,5
EUR	142 647,0	14,7	152 596,6	15,3	160 227,3	15,5	7 630,7	5,0	17 580,3	12,3
USD	40 143,7	4,1	41 494,6	4,2	43 831,7	4,2	2 337,1	5,6	3 688,1	9,2
CHF	1 960,7	0,2	2 036,7	0,2	2 150,1	0,2	113,3	5,6	189,4	9,7
JPY	8 970,5	0,9	9 267,6	0,9	9 804,2	0,9	536,6	5,8	833,7	9,3
2. Kredyty zagraniczne	63 162,9	6,5	63 723,4	6,4	66 686,1	6,4	2 962,7	4,6	3 523,2	5,6
oprocentowanie stałe	27 367,7	2,8	27 690,7	2,8	28 865,5	2,8	1 174,8	4,2	1 497,8	5,5
EUR	27 367,7	2,8	27 690,7	2,8	28 865,5	2,8	1 174,8	4,2	1 497,8	5,5
oprocentowanie zmienne	35 795,2	3,7	36 032,8	3,6	37 820,6	3,6	1 787,9	5,0	2 025,4	5,7
EUR	35 795,2	3,7	36 032,8	3,6	37 820,6	3,6	1 787,9	5,0	2 025,4	5,7
3. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,8	0,0	-10,8

*) Depozyty przyjęte od JSFP posiadających osobowość prawną oraz depozyty sądowe od JSFP posiadających osobowość prawną.

**) Depozyty od jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych nienależących do SFP, depozyty sądowe od podmiotów spoza SFP i depozyty zabezpieczające wynikające z umów CSA.

***) Pożyczka Funduszu Solidarnościowego (FS) z Funduszu Rezerw Demograficznych (FRD), bez wpływu na państwową dług publiczny ze względu na eliminację wzajemnych zobowiązań JSFP.

Tablica 7. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln EUR (wg nominalu)

Wyszczególnienie	XII 2019	II 2020	III 2020	zmiana		zmiana	
				III 2020 – II 2020		III 2020 – XII 2019	
				w mln EUR	w %	w mln EUR	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	228 563,6	230 053,9	227 673,3	-2 380,6	-1,0	-890,3	-0,4
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	168 240,8	167 980,5	165 573,0	-2 407,6	-1,4	-2 667,8	-1,6
1. Dług z tytułu SPW	158 182,3	158 282,9	154 353,4	-3 929,6	-2,5	-3 828,9	-2,4
1.1. Rynkowe SPW	151 708,4	151 294,9	147 410,8	-3 884,0	-2,6	-4 297,6	-2,8
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	151 708,4	151 294,9	147 410,8	-3 884,0	-2,6	-4 297,6	-2,8
1.2. Obligacje oszczędnościowe	6 473,9	6 988,1	6 942,5	-45,6	-0,7	468,7	7,2
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	10 058,5	9 697,6	11 219,6	1 522,0	15,7	1 161,1	11,5
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	60 322,8	62 073,3	62 100,3	27,0	0,0	1 777,5	2,9
1. Dług z tytułu SPW	45 490,6	47 375,3	47 451,4	76,2	0,2	1 960,8	4,3
2. Dług z tytułu kredytów	14 832,2	14 698,1	14 648,9	-49,2	-0,3	-183,3	-1,2
2.1. Bank Światowy	6 512,3	6 492,8	6 492,8	0,0	0,0	-19,5	-0,3
2.2. Europejski Bank Inwestycyjny	8 108,1	7 993,5	7 947,4	-46,1	-0,6	-160,7	-2,0
2.3. Bank Rozwoju Rady Europy	211,8	211,8	208,7	-3,1	-1,4	-3,1	-1,4
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	0,0	0,0	0,0	0,0	-15,0	0,0	-16,5
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (EUR/PLN)</i>	4,2585	4,3355	4,5523	0,2	5,0	0,3	6,9

Tablica 8. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln USD (wg nominalu)

Wyszczególnienie	XII 2019	II 2020	III 2020	zmiana		zmiana	
				III 2020 – II 2020		III 2020 – XII 2019	
				w mln USD	w %	w mln USD	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	256 296,8	254 081,9	249 948,7	-4 133,2	-1,6	-6 348,1	-2,5
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	188 654,6	185 525,3	181 772,5	-3 752,8	-2,0	-6 882,1	-3,6
1. Dług z tytułu SPW	177 375,6	174 814,8	169 455,2	-5 359,7	-3,1	-7 920,4	-4,5
1.1. Rynkowe SPW	170 116,2	167 096,9	161 833,4	-5 263,5	-3,1	-8 282,8	-4,9
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	170 116,2	167 096,9	161 833,4	-5 263,5	-3,1	-8 282,8	-4,9
1.2. Obligacje oszczędnościowe	7 259,4	7 718,0	7 621,8	-96,2	-1,2	362,4	5,0
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	11 279,0	10 710,5	12 317,3	1 606,9	15,0	1 038,3	9,2
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	67 642,2	68 556,6	68 176,2	-380,4	-0,6	534,0	0,8
1. Dług z tytułu SPW	51 010,3	52 323,4	52 094,1	-229,3	-0,4	1 083,8	2,1
2. Dług z tytułu kredytów	16 631,9	16 233,2	16 082,1	-151,1	-0,9	-549,8	-3,3
2.1. Bank Światowy	7 302,5	7 171,0	7 128,1	-42,9	-0,6	-174,4	-2,4
2.2. Europejski Bank Inwestycyjny	9 091,9	8 828,3	8 724,9	-103,4	-1,2	-367,0	-4,0
2.3. Bank Rozwoju Rady Europy	237,4	233,9	229,1	-4,8	-2,0	-8,3	-3,5
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	0,0	0,0	0,0	0,0	-15,5	0,0	-18,3
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (USD/PLN)</i>	3,7977	3,9255	4,1466	0,2	5,6	0,3	9,2

Ministerstwo Finansów
 Departament Długu Publicznego
 tel. +48 22 694 50 00
 sekretariat.dp@mf.gov.pl